

Bild på insekter och en slev. Källa: Colourbox

2020-10-29 06:00 CET

Nytt hållbart livsmedel - vägledning behövs

I förrgår berättade Livsmedelsverket att vissa hela insekter tillåts säljas som livsmedel från och med oktober. En dom från Europadomstolen gör att insektsbaserade livsmedel får säljas i hela EU och alltså även i Sverige. Men personer med skaldjursallergi kan reagera mot insekter på grund av så kallad korsallergi. Därför uppmanar nu Astma- och Allergiförbundet Livsmedelsverket att ta fram kunskapsstöd och en vägledning.

Därför behövs en vägledning

Idag finns särskilda märknings- och informationskrav från EU för de 14 ingredienser/livsmedelsgrupper som orsakar mest allvarliga överkänslighetsreaktioner och en lista är framtagen i bilaga II till Informationsförordningen (EU) nr 1169/2011. Däremot ingår inte ätbara insekter och därför anser nu Astma- och Allergiförbundet att en kompletterande vägledning behövs.

– Det ska vara lätt att välja rätt. Livsmedelsverket är den centrala kontrollmyndigheten på livsmedelsområdet för säkra livsmedel. Därför vill vi på Astma- och Allergiförbundet uppmana Livsmedelsverket att underlätta för näringsidkare och konsumenter att göra rätt med det nya livsmedlet. Ett kunskapsstöd och vägledning behöver tas fram, gärna i samråd med Astma- och Allergiförbundet, säger Kristina Ljungros, generalsekreterare Astma- och Allergiförbundet.

Personer med skaldjursallergi särskilt utsatta

Att äta insekter kan vara förenat med allergi och korsallergi, särskilt hos personer med allergi mot skaldjur och blötdjur. Det beror på att insekter har liknande proteiner som skaldjur och blötdjur. Därför bör de som är allergiska mot skaldjur vara försiktiga. Det finns även risk för att utveckla en allergi mot insekter precis som mot vilken protein som helst i andra livsmedel.

– Vi på Astma- och Allergiförbundet vill uppmärksamma våra medlemmar på riskerna med nya livsmedel, speciellt när det finns kända fall av korsallergi. Det är, som alltid, mycket viktigt att alla livsmedel har tydlig innehållsförteckning, säger Kristina Ljungros, generalsekreterare på Astma- och Allergiförbundet.

Hållbar livsmedelskonsumtion med förbehåll

Ätbara insekter kan utgöra en roll i en grön omställning för en mer hållbar och klimatsmart livsmedelskedja och livsmedelskonsumtion. För att uppnå en grön omställning krävs en proteinrevolution med mindre ekologiska avtryck. Det har under längre tid framhållits att insekter kan vara en klimatvänlig näringskälla och ett substitut för andra animaliska proteinkällor. Samtidigt innebär det också risker som ännu inte är helt kartlagda.

– Vi behöver en grön omställning för mer hållbar och klimatsmart livsmedelskonsumtion men att äta insekter kan vara förenat med allergi och korsallergi, särskilt hos personer med allergi mot skaldjur och blötdjur. Det beror på att insekter har liknande proteiner som skaldjur och blötdjur, säger Sofia Knaz, projektledare och legitimerad dietist hos Astma- och Allergiförbundet.

En av fem i Sverige har matöverkänslighet

I Sverige beräknas en av fem personer leva med allergi, intolerans och/eller överkänslighet mot olika livsmedel. Mellan 20 000- 24 000 personer, främst vuxna, beräknas vara överkänsliga eller allergiska mot skaldjur. Till skaldjur räknas kräftdjuren räka, kräfta, krabba, hummer samt blötdjur som mussla och ostron. Personer med skaldjursallergi kan drabbas av symtom som nässelutslag, astma, eksem, kräkningar eller magont efter intag. Även allvarliga anafylaktiska reaktioner kan uppstå.

Reglerna ändras under en övergångsperiod

De flesta EU-länder, däribland Sverige, har tolkat den lagstiftning som gällde tidigare som att alla former av insekter måste godkännas av EU-kommissionen innan de säljs. Några länder som Finland, Danmark och Holland har tolkat den lagstiftning som gällde tidigare på ett annat sätt och tillåtit försäljning av hela insekter.

Nu har EU-domstolen alltså kommit fram till att hela insekter inte berördes av den gamla lagstiftningen. Det innebär att det blir tillåtet att sälja hela insekter i alla EU-länder, fram till dess att EU-kommissionen fattat sitt slutgiltiga beslut om godkännande. Innan ett godkännande finns på plats måste företag som säljer insekter själva bedöma riskerna med livsmedlen.

Det är alltid ett krav att konsumenter informeras om innehållet i livsmedel. Det ska framgå av ingrediensförteckningen vilken insektsart som ingår i livsmedlet. Dessutom anser Astma- och Allergiförbundet att Livsmedelsverket ska komplettera EUs regler med eget kunskapsstöd och vägledning till konsumenter och näringsidkare.

Mer information om denna typ av allergier och korsallergier finns på Livsmedelsverkets webb <https://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa--miljo/kostrad/mat-och-naring/nu-far-vissa-insekter-saljas-som-livsmedel->

[men-personer-med-skaldjursallergi-bor-vara-forsiktiga?](#)

Kontakt och mer information:

Sofia Knaz, projektledare och legitimerad dietist

sofia.knaz@astmaoallergiforbundet.se

Tel: 073- 832 99 14

Elin Sundin, pressekreterare

Elin.sundin@astmaoallergiforbundet.se

Tel: 070- 474 11 80

[Astma- och Allergiförbundet](#) är en medlemsorganisation som jobbar för friskare och tryggare liv för alla med astma, allergi, eksem eller annan överkänslighet.

Kontaktpersoner

Elin Sundin

Presskontakt

Pressekreterare

elin.sundin@astmaoallergiforbundet.se

0704741180

Helena Färnsten

Presskontakt

Kommunikations- och marknadschef

Opinionsbildning

helena.farnsten@astmaoallergiforbundet.se

070-345 56 51